

Handläggare
Christina Koistinen
Telefon: 0850830198

Till
Kyrkogårdsnämnden
30 september 2021

Tertialrapport Tertial 2 2021 för Kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 2 och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Svante Borg

Förvaltningschef

Sammanfattning

Stadens nämnder ska via tertialrapporter till kommunstyrelsen följa upp verksamhetens mål och ekonomiska resultat. Kyrkogårdsnämnden gör i tertialrapport 2, för 2021, bedömningen att uppsatta mål och åtaganden kommer att uppnås och genomföras under året. Den ekonomiska prognosen visar på ett nollresultat och ett underskott om 6,7 mnkr mot tilldelad investeringsram.

Bakgrund

Nämnder och bolag ska återkommande under året i tertialrapporter och årsberättelse följa upp verksamheternas mål och ekonomiska resultat. Kommunstyrelsen ska ges en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Befarade avvikelser mot mål och budget ska särskilt kommenteras. Rapporteringen sker i enlighet med stadens integrerade ledningssystem (ILS).

Läsanvisning

Under rubrikerna ”beskrivning” respektive ”förväntade resultat” finns texter hämtade från Verksamhetsplan 2021. Eventuella avvikelser gentemot verksamhetsplanen kommenteras särskilt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgrupp 2021-09-22.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	14
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	22
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	26
Uppföljning av ekonomi	29
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	29
Investeringar	29
Intern kontroll	30
Särskilda redovisningar.....	30

Agenda 2030	30
Konsekvenser av covid-19-pandemin.....	31

Bilagor

Bilaga 1: KN T2

Bilaga 2: 168 uh018

Sammanfattande analys

Kyrkogårdsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och målen för verksamheterna kan uppfyllas. Förvaltningen bedömer att samtliga av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena kommer att uppnås under året. Även nämndens mål för verksamheten bedöms uppfyllas under året liksom att samtliga indikatorer bedöms visa godkänt.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att bidra till att människor blir självförsörjande och att vägen till arbete blir kortare genom att erbjuda praktikplatser till personer som står utanför arbetsmarknaden och att skapa praktikplatser för olika yrkesutbildningar. Förvaltningen kommer under året kunna erbjuda sammanlagt 120 platser för feriearbetande skolungdomar varav 116 under sommarlovet. Fyra feriejobbare kommer att tas emot under höstlovet.

Förvaltningen prioriterar arbetet med att öka säkerheten och den upplevda tryggheten på begravningsplatserna. Arbetet fortsätter med att bland annat förbättra belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar för att ge bättre överblickbarhet. För att ytterligare öka tryggheten har förvaltningen sedan vintern förstärkt bevakningen genom utökad rondering på begravningsplatserna.

För att minska risken för smittspridning under pandemin har ceremonitider i kapellen glesats ut för att öka tiden för städning och vädring av lokalerna samt för att minimera risken att olika begravningsällskap möts. En återgång till normala antal tider kommer att ske under oktober med hänsyn till de nya riktlinjerna från Folkhälsomyndigheten.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås.

Nämnden har ett gott samarbete med olika företag och begravningsentreprenörer inom begravningsbranschen. I samband med pandemin har samarbetet med begravningsentreprenörerna intensifierats genom digitala samverkansmöten för att delge varandra information om hur respektive verksamhet påverkats av pandemins verkningar och för att gemensamt ha en beredskap för att kunna hantera en krisartad situation.

Bygget av begravningsplatsen på Järva inleddes på plats i januari. I den första etappen som beräknas pågå året ut anläggs gravkvarter/gravöar och vägar samt våtmarker som ska möjliggöra rening av dränvatten innan det släpps vidare till Igelbäcken. Upphandling för etapp 2, bland annat byggnation av ceremoni och servicehus, har förberetts under våren och har påbörjats under september. Både vatten och mark på området provtas kontinuerligt. Arbetet sker enligt ett miljökontrollprogram som har godkänts av Miljöförvaltningen. Under 2021 har arbetet i projektet efter tidigare förseningar löpt på enligt plan. Tidplanen bedöms fortsatt hålla trots utmaningar vad gäller säkerhetssituationen.

Projekteringen av ett nytt gravkvarter på Norra begravningsplatsen är klar. En upphandling för anläggandet av en ny entré till Strandkyrkogården är genomförd och entreprenaden beräknas vara färdigställd i september 2021. Arbetet med att ta fram en handlingsplan för almarna på Skogskyrkogården fortsätter. En återplanteringsplan för almarna på Norra begravningsplatsen har påbörjats.

Skogskyrkogårdens värden som världsarv förvaltas och förmedlas. Skogskyrkogården fyllde 100 år förra året men även 25 år som världsarv. Jubileet firades då genom en utomhusutställning och en ny film om Världsarvet Skogskyrkogården. Utställningen finns åter uppställd vid huvudentrén fram till november. Filmen som togs fram inför 100-årsfirandet spelas under säsongen upp på Visitors Center, som öppnade som planerat den 1 maj.

Nämndens verksamheter anpassas för en hållbar resursanvändning. Endast biogas används för driften av krematorierna. Åtgärder genomförs och förbereds för att ytterligare minska koldioxidutsläppen. Beroende på den torra sommaren har behovet av bevattning varit högt. Befintliga bevattningsanläggningar räckte inte till vilket lett till synpunkter och klagomål. Ett nytt avfallssorteringskoncept för källsortering samt system för insamling av elektronikavfall är framtaget.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de två målen för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås.

Sjukfrånvaron inom förvaltningen har trots den rådande pandemin varit låg. Åtgärder och restriktioner har vidtagits för att undvika smittspridning på arbetsplatsen. De som kunnat arbeta hemifrån har gjort det.

Svarsfrekvensen i årets medarbetarenkät har ökat till 83 procent från förra årets 71 procent. Respektive avdelning och enhet arbetar vidare med resultatet.

Den ekonomiska prognosen mot årsslut redovisar ett nollresultat vad gäller driftsbudgeten.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden bidrar till att nå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Analys

Under året har det periodvis varit fler gravöppningar och gravsättningar än under ett normalt år dock inte i nivå med 2020. Verksamheten har klarat uppdraget inom ordinarie organisation med en del övertidsarbete.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att bidra till att människor blir självförsörjande och att vägen till arbete blir kortare genom att erbjuda praktikplatser till personer från Jobbtorg och som står utanför arbetsmarknaden. Även andra personer, exempelvis personer med funktionsvariationer, erbjuds praktikplats. Hittills i år har två studenter tagits emot från arboristutbildning för praktik på förvaltningen. I övrigt har praktikplatser inte kunnat erbjudas med anledning av den rådande pandemin. Förvaltningen har även i år varit fortsatt restriktiv med att ta emot extra personal utöver ordinarie bemanning.

Förvaltningen kommer under året kunna erbjuda sammanlagt 120 platser för feriearbetande skolungdomar varav 116 under sommarlovet. Fyra feriejobbare kommer att tas emot under höstlovet.

Staden som offentlig arbetsgivare är en viktig aktör i arbetet med målen i agenda 2030 om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal tillhandahållna platser för feriejobb	116			116	120	120 st		Tertial 2 2021
Analys								
Fyra feriejobbare kommer att tas emot under höstlovet. Årsmålet om 120 ungdomar kommer att uppnås. Nämnden höjde årsmålet i Tertialrapport 1 från 116 till 120 ungdomar.								
● Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0			4	2	2 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	2			3	5	5	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2021
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	113 st	54 st	59 st	113 st	120	120 st	9 000 st	Tertial 2 2021
Analys Tre av de 116 ungdomar som erbjöds feriejobb lämnade sent återbud.								

Nämndmål: Nämnden ska bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden kommer att erbjuda praktikplatser till aspiranter från Jobbtorg och till andra personer, exempelvis personer med funktionsvariationer, som står utanför arbetsmarknaden. Det kan också bli aktuellt att erbjuda praktikplatser för olika yrkesutbildningar. Nämnden erbjuder 116 platser för feriearbetande skolungdomar.

Förväntat resultat

Att fler personer kan få arbetslivserfarenhet och därmed bli mer anställningsbara på arbetsmarknaden.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås och att aktiviteten kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Erbjuder praktikplatser	2019-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen prioriterar arbetet med att öka säkerheten och den upplevda tryggheten på begravningsplatserna. Utifrån tidigare genomförd jämställdhetsanalys är det framförallt

kvinnor som upplever begravningsplatserna som något mer otrygga. Förvaltningen fortsätter därför arbetet med att bland annat förbättra belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar för att ge bättre överblickbarhet.

Efter ett antal allvarliga händelser under 2020 har flera initiativ tagits till att än mer öka tryggheten på de största begravningsplatserna. Förvaltningen har sedan vintern förstärkt bevakningen genom utökad rondering på begravningsplatserna. På Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen låses även befintliga grindar på nätterna som ett försök att öka säkerheten. Försöket kommer att utvärderas under året. En särskilt satsning på ökad belysning planeras under 2021. Ett försök med mer kvalificerade sensorer av typen markradar har även inletts under året.

Utredningar kring restaurering samt nytillverkningar av entrégrindar till Skogskyrkogården respektive Norra begravningsplatsen har påbörjats. Möjligheten att automatisera grindarna för automatisk låsning och öppning ses över. Framtagandet av ljus- och mörkerplaner för Västberga- och Brännkyrka kyrkogårdar har påbörjats.

Ett förslag på tillfällig belysning för en ökad trygghet på kvarteren 17A-C på Norra begravningsplatsen har tagits fram. Provbelysning har skett och tillstånd har inhämtats från länsstyrelsen. Den tillfälliga belysningen kommer att vara monterad under perioden november 2021 till mars 2022. Extra medel för trygghetskapande åtgärder har dock nekats för kompletterande belysning på Sandsborgskyrkogården samt för framtagandet av ljus/mörkerplaner för Norra begravningsplatsen och för Skogskyrkogården.

Trygghetsarbetet bidrar till uppfyllandet av målet om hållbara städer och samhällen som ingår i Agenda 2030 där säkerhets- och trygghetsfrågor av stor vikt. Jämställdhetsaspekten är också betydande eftersom mätningar pekar på just kvinnors begränsningar när det handlar om upplevd otrygghet i offentliga miljöer.

Nämndmål: Begravningsverksamheten präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Stadens begravningsplatser upplevs som trygga, välsköta och säkra.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Basen för förvaltningens säkerhetsarbete är tillförlitliga och säkra rutiner vid beställningar, kremationer, förvaring av kistor med stoft och urnor samt vid utlämning av urnor. Alla arbetsplatser genomgår regelbundet utbildningar i brandskydd och hjärt-och lungräddning. Säkerheten på begravningsplatserna har hög prioritet. Samråd med övriga storstadsförvaltningar sker med anledning av beredskap inför så kallade riskbegravningar. Gravstenssäkerheten är ytterst gravrättsinnehavarens ansvar men kyrkogårdsförvaltningen har tillsyn och följer upp gravstenssäkerheten.

Kvinnor upplever begravningsplatserna som något mer otrygga jämfört med män. Åtgärder genomförs som ökar tryggheten, exempelvis förbättrad belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar. Hög skötselnivå, god vinterväghållning, snabb sanering av klotter och åtgärdande av annan skadegörelse samt åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en

trygg och säker miljö. Vaktbolag ronderar i stor omfattning vid de större begravningsplatserna. Vidare genomförs under våren ett försök med att låsa befintliga grindar på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen för biltrafik. Samverkan sker med närpolisen kring åtgärder som kan vidtas för att hindra fortsatta stölder.

Arbetet med att ta fram ljus/mörker-planer för de olika begravningsplatserna fortsätter. Detta genomförs för att visa på behovet och prioriteringar av belysningsåtgärder. Utifrån den skadestatistik som finns tillgänglig kommer fokus under 2021 riktas mot att ta fram ljus-/mörkerplaner för Norra begravningsplatsen samt för Skogskyrkogården. Dessutom kommer ljus-/mörkerplaner att tas fram för Västberga och Brännkyrka kyrkogårdar. Under 2021 kommer extra medel att sökas för trygghetsskapande åtgärder i form av kompletterande belysning på Sandsborgskyrkogården. Om det är möjligt kommer även extra medel sökas för ljus/mörkerplanerna för Norra begravningsplatsen och för Skogskyrkogården.

Förväntat resultat

Att inga incidenter, allvarliga avvikelser eller olyckor sker inom verksamheten. Besökarna ska uppleva begravningsplatserna som trygga, välskötta och säkra. Att inga skillnader utifrån kön ska finnas för upplevelsen av tryggheten på begravningsplatserna.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorer prognostiseras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel besökare som upplever att Stockholms begravningsplatser är trygga				69		70		2021
 ♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som välskötta				78		79		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Brandskydd kapell	2016-01-01	2021-12-31	
 Framtagande av ljus/mörker-planer	2019-01-14	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Visitors Center öppnade planenligt den 1 maj. Visningar för skolklasser och för allmänheten, både på svenska och engelska, har öppnats upp utifrån rådande restriktioner gällande pandemin. Visningar erbjöds initialt enbart utomhus men allteftersom restriktionerna lättade öppnades kapellen upp för visning. I juni öppnades Heliga korsets kapell upp och från och med juli var alla kapell öppna för visning. Några visningar för skolklasser har ännu inte genomförts.

Att Stockholms barn och unga har god kännedom om världsarvet Skogskyrkogården kan kopplas till Agenda 2030 mål 4 om att alla barn ska ges en god utbildning.

Nämndmål: Världsarvets Skogskyrkogårdens värden ska förmedlas till barn och unga

● Uppfylls helt

Beskrivning

Stadens skolor erbjuds fria visningar av Världsarvet Skogskyrkogården. Vid visningarna förmedlas Världsarvets värden samt bakgrunden till Unesco:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Förväntat resultat

Att Stockholms barn och unga har god kännedom om Världsarvet Skogskyrkogården

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

● Uppfylls helt

Analys

Planering pågår för olika utvecklingsprojekt för begravningsplatserna. Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagna åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder. Exempelvis sker kontinuerlig uppdatering av översiktskartor vid kyrkogårdar och begravningsplatser och att representanter från rådet deltar i referensgrupp för byggandet av Järva begravningsplats. Arbetet med att öka tillgängligheten genom förbättrad skyltning på Råcksta färdigställdes under våren 2021.

Tillgängligheten på Skogskyrkogården kommer tydligt att förbättras i och med att de nya bänkarna kan placeras ut. Leverans av bänkarna har försenats på grund av problem med

tillverkningen. De bedöms kunna levereras under senhösten 2021. En ny entré till Strandkyrkogården anläggs under hösten 2021. Ett nytt gravkvarter på Norra begravningsplatsen är projekterad och en upphandling är påbörjad.

Förvaltningen handlägger gravrättsärenden i form av medlingar, lösande av tvister och flyttningar av stoft och urnor samt för kundkontakter i dessa ärenden. Förvaltningen har noterat en ökning av dessa ärenden sedan något år tillbaka. Under perioden januari till juli har 17 personer begärt medling av förvaltningen. När anhöriga inte kommer överens efter medling inom förvaltningen lämnas ärendet vidare till Länsstyrelsen för beslut.

Nämndmål: Begravningsverksamheten präglas av god service och lyhördhet för den enskildes behov.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hög tillgänglighet och lyhördhet för den enskildes behov präglar begravningsverksamheten. Tillgången till ceremonilokaler och tider för gravsättning anpassas efter behoven. Nämnden erbjuder också ett stort utbud av olika typer av planterings- och gravskötselavtal.

Nämnden har ett viktigt uppdrag att om behov uppstår medla vid olika tvister. Det kan handla om val av begångelsemetod eller val av plats för ceremoni eller gravsättning. Så långt det är möjligt anpassas stadens kapell till ceremonier enligt olika trosinriktningar och borgerliga förrättningar.

Den planerade utvecklingen av Strandkyrkogården som ligger i ett naturskönt område men som utnyttjas i liten grad för gravsättningar går vidare under 2021. Detaljplanearbetet för anläggandet av en ceremonilokal pågår och den preliminära tidplanen är att Stadsbyggnadsnämnden kan ta ett beslut under senare delen av året. Parallellt kommer bygghandlingar att projekteras och en planering av upphandling ske. Målsättningen är, förutsatt att detaljplanen vinner laga kraft, att entreprenadstart kan ske första kvartalet 2022.

Förväntat resultat

Nämnden tillhandahåller god service och en mångfald av gravskick.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anläggning av nytt gravkvarter på Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2022-12-31	
 Planering och byggnation av en ceremonilokal på Strandkyrkogården	2018-01-01	2023-12-31	
 Utveckling av Strandkyrkogården	2017-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadens begravningsplatser och begravningsverksamhet ska ha god tillgänglighet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagen åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder.

Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser vid Skogskyrkogården utreds på uppdrag av nämnden. En ny ramp till Stora Gravkoret på Norra begravningsplatsen ska projekteras. Även en ramp vid Hässelby kapell kommer att utredas.

"Hitta Graven" eller "Svenska Gravar"-hemsidorna är mycket välbesökta sökfunktioner och de utgör en service som ska öka tillgängligheten för besökaren. Sökfunktionerna på "Hitta Graven" utökas fortlöpande och antalet besökare ökar kontinuerligt. Närmare 40 procent av besöken på "Hitta Graven" görs dessutom via mobila tjänster.

Stadens program för tillgänglighet, Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023, är vägledande för projekteringen av en ny begravningsplats vid Järva friområde. Under 2021 påbörjas markarbetet.

Förväntat resultat

Begravningsplatser och ceremonilokaler ska vara anpassade för allas behov. Tillgängligheten till information är god och begriplig för så många som möjligt.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Beläggningsarbeten	2015-01-01	2021-12-31	
▶ Målning av trappnosar	2015-01-01	2021-12-31	
▶ Möbleringsprogram - förtätning av sittplatser	2015-01-01	2022-12-31	
▶ Nya bänkar till Skogskyrkogården	2016-01-01	2023-12-31	
▶ Projektera ny ramp till Stora Gravkoret, Norra begravningsplatsen	2019-01-01	2021-12-31	
▶ Skyltprogram - informationstavlor	2015-01-01	2021-12-31	
▶ Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer vid Norra begravningsplatsen.	2015-01-01	2022-12-31	
▶ Utreda ny ramp till Hässelby kapell	2019-01-07	2021-12-31	
▶ Utredning av tillgänglighetsanpassningar vid busshållplatser på Skogskyrkogården	2017-01-01	2021-12-31	
▶ Utveckla "Hitta Graven/Svenska Gravar"-tjänster	2015-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

● Uppfylls helt

Analys

För att minska risken för smittspridning under pandemin har ceremonitider i kapellen glesats ut för att öka tiden för städning och vädring av lokalerna samt för att minimera risken att olika begravningsällskap möts. En återgång till normala antal tider kommer att ske under oktober med hänsyn till de nya riktlinjerna från Folkhälsomyndigheten. Därutöver har antalet personer som får befinna sig vid en enskild ceremoni justerats i enlighet med de lättnader i restriktioner som gjorts. Möjligheten att hålla avstånd har varit styrande för hur många som får vistas i respektive kapell.

Förvaltningen fortsätter arbetet för att öka äldres trygghet bland annat genom att förbättra belysningen och tillgängligheten till begravningsplatserna.

Nämndmål: Äldre ska känna sig välkomna och trygga på stadens begravningsplatser

● Uppfylls helt

Beskrivning

Många äldre besöker nämndens anläggningar. Det är av stor vikt att de känner sig välkomna och upplever en god service vid sina kontakter med kyrkogårdsförvaltningen.

Förväntat resultat

Äldre rapporterar ökad upplevd trygghet vid nämndens anläggningar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden bidrar till att nå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden har ett gott samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister och entreprenörer inom stenindustrin. I samband med pandemin har samarbetet med begravningsentreprenörerna intensifierats ytterligare. Digitala samverkansmöten har genomförts med de större begravningsbyråerna, veckovis i början av pandemin och i dagsläget månadsvis. Syftet har varit att delge varandra information om hur respektive verksamhet påverkats av pandemins verkningar och att gemensamt ha en beredskap för att kunna hantera en krisartad situation.

Nämnden fortsätter arbetet med att utveckla begravningsplatserna för att möta kommande behov av gravplatser och efterfrågan av olika gravskick. Byggandet av den nya begravningsplatsen Järva inleddes i januari.

Nämndmål: Nämnden ska ha ett gott samarbete med företagare

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter har ett tätt samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster m.fl. Olika samrådsorgan finns, BESK-gruppen med representanter från begravningsbyråbranschen och förvaltningen, Transportgruppen med aktörer som utför transporter av avlidna samt OAA (Omhändertagande av avlidna) tillsammans med bland annat Region Stockholm och begravningsbyråbranschen. Förvaltningen arbetar med implementeringen av förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster.

Förväntat resultat

Att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och att inga avvikelser sker.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen

grundas på att förväntat resultat och en indikator prognostiseras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel begravningsentreprenörer som bokar via webb-Aveny (tidigare Grabo)				53,61 %		47 %		2021

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Bygget av begravningsplatsen på Järva inleddes på plats i januari. I den första etappen som beräknas pågå året ut anläggs gravkvarter/gravöar och vägar samt våtmarker som ska möjliggöra rening av dränvatten innan det släpps vidare till Igelbäcken. Upphandling för etapp 2, bland annat byggnation av ceremoni- och servicehus, har förberetts under våren och har påbörjats under september. Både vatten och mark på området provtas kontinuerligt. Arbetet sker enligt ett miljökontrollprogram som har godkänts av Miljöförvaltningen. Under 2021 har arbetet i projektet löpt på enligt plan efter tidigare förseningar. Tidplanen bedöms fortsatt hålla trots vissa utmaningar vad gäller säkerhetssituationen.

Kommunikativt har projektet löpande under året publicerat information på Stockholm växer/Järva begravningsplats. Förvaltningen bemöter de frågor som ställs om bygget av begravningsplatsen och samordning har även skett med andra förvaltningar som fått frågor från medborgare. En dialog om begravningsplatsen har återupptagits med företrädare för olika trosbekännelser. I juni lanserades även en film som beskriver intentionerna med begravningsplatsen.

Framtagande av gestaltungs-förslag för nya askgravlundar på Galärvarvskyrkogården samt på Skogskyrkogården pågår. Projekteringen av ett nytt gravkvarter på kvarter 14B på Norra begravningsplatsen är klar.

En upphandling för anläggandet av en ny entré till Strandkyrkogården är genomförd, entreprenaden beräknas vara färdigställd i september 2021.

Arbetet med att ta fram en handlingsplan för almarna på Skogskyrkogården fortsätter. En återplanteringsplan för almarna på Norra begravningsplatsen har tagits fram. Föryngring av trädbeståndet på begravningsplatserna pågår. Under våren planterades 54 nya träd och ytterligare 25 träd ska planteras under hösten.

Förvaltningens arbete bidrar till målet i Agenda 2030 om hållbara städerna och samhällen. Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering som i

sin tur kräver ny teknik och samarbete mellan flera sektorer.

Nämndmål: Stockholmarna ska erbjudas en mångfald av gravskick

 Uppfylls helt

Beskrivning

Begravningsverksamheten omfattar alla stockholmare, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet eller annan bakgrund. Stadens begravningsplatser präglas därför av en stor variation av gravskick, gravplatser och anpassningar till olika begravnings seder mm.

Runt Järvafältet bor drygt 60 000 människor och de representerar en mångfald av kulturer som också efterfrågar olika gravskick utifrån olika trosuppfattningar. Den nya begravningsplatsen på Järvafältet ska ge utrymme för dessa behov, samtidigt som den ska ta hänsyn till kulturresevatets värden. Planeringen har pågått sedan 2008 och under 2021 påbörjades byggnationen av den första etappen av den nya begravningsplatsen.

Förvaltningen fortsätter att under 2021 planera för anläggning av nya kistgravar på kvarter 13 och 14 på Räcksta begravningsplats. Området har inte sedan tidigare använts för gravsättning varför det kan nyttjas bl.a. för muslimska gravar. Genomförda vattenutredningar visar att markförhållandena inte är idealiska varför omfattande utredningar har utförts. För att gravsättning ska kunna genomföras måste området dräneras och utskifte av förorenade massor ske. Arbetet fortsätter med att färdigställa projekteringen för det nya kistgravsområdet på Räcksta begravningsplats. Ett kistgravkvarter på Räcksta begravningsplats kommer dock inte lösa det långsiktiga behovet av kistgravar i västerort utan får ses som ett komplement till den planerade begravningsplatsen på Järvafältet.

Askgravarna på Skogskyrkogården och Galärvarvskyrkogården är i det närmaste fullbelagda. För att möta den ökade efterfrågan från anhöriga om gravsättningsformen askgravlund ska en utredning om anläggande av askgravlundar på kvarter 25 på Skogskyrkogården och på Galärvarvskyrkogården göras under året.

Förväntat resultat

Ökat utbud av gravplatser genom nyanläggningar vid befintliga begravningsplatser samt nybyggnation.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Byggnation av begravningsplats på Järva friområde	2008-01-01	2024-12-31	
 Nya begravningskvarter på Räcksta begravningsplats	2006-01-01	2023-12-31	
 Utredning av askgravar på Galärvarvskyrkogården	2020-12-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utredning av askgravar på Galärvarvskyrkogården	2021-01-01	2021-12-31	
Utredning av askgravar på Skogskyrkogården	2020-12-01	2023-12-31	
Utredning av kistminneslund på Strandkyrkogården	2020-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen använder miljöbränsle i fordon och arbetsmaskiner. Allt fler av förvaltningens fordon och arbetsverktyg är eldrivna, exempelvis har en ny eldriven åkgräsklippare köpts in samt eldrivna gräsklipparrobotar som ersätter bensindrivna åkbara gräsklippare. Förvaltningen byter successivt ut bensindrivna handredskap mot eldrivna i den takt som eldrivna handredskap för professionellt bruk finns att tillgå på marknaden.

Arbetet med hållbara transporter bidrar till två av de globala målen i Agenda 2030, att skapa en hållbar infrastruktur och att bekämpa klimatförändringarna.

Nämndmål: Kyrkogårdsnämnden bidrar till att skapa effektiva och hållbara transporter.

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens tjänstebilar byts ut till el- eller biogasdrivna fordon. På stadens begravningsplatser sker interna transporter i första hand med elfordon. Dieseldrivna entreprenadmaskiner drivs till stor del med HVO-diesel. Skypemöten uppmuntras för att minska transporter till arbetet. Tjänsteresor inom landet sker i första hand med tåg.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp och effektivt transportarbete.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Uppfylls helt

Analys

Skogskyrkogårdens värden som världsarv förvaltas och förmedlas. Skogskyrkogården fyllde 100 år 2020 men även 25 år som världsarv. Ett stort firande kunde inte arrangeras på grund av pågående coronapandemi. Istället firades jubileet då genom en utomhusutställning och en ny film om Världsarvet Skogskyrkogården som bland annat publicerades på Stockholms webbplatser. Utställningen finns åter uppställd vid huvudentrén fram till november. Filmen som togs fram inför 100-årsfirandet spelas under säsongen upp på Visitors Center.

Visitors Center öppnade som planerat den 1 maj. På grund av pandemin skedde visningarna av världsarvet initialt enbart utomhus, men allteftersom restriktionerna lättade öppnades kapellen upp för visning. Den 6 juni öppnades Heliga korsets kapell upp och från den 1 juli öppnades alla kapell för visning. Visningar på svenska erbjöds från maj och på engelska från juni. Några visningar för skolklasser har ännu inte genomförts.

Digitala guidningar för högstadie- och gymnasieklasser kopplade till firandet av ASCEs Week of Discovering European Cemeteries (om Norra begravningsplatsen samt om Världsarvet Skogskyrkogården) erbjöds under 20 dagar från och med 31 maj.

Förvaltningen har mottagit bidrag från Riksantikvarieämnet för arbetet med att stärka världsarvssamordnarens roll. Bidraget ska användas till att starta upp arbetet med en handlingsplan för hållbar turism inom Världsarvet Skogskyrkogården. Stadsmuseet kommer att ges uppdraget att arbeta med handlingsplanens framtagande, vilket kommer att påbörjas under hösten 2021.

Ett samarbete har inletts med Stockholms stadsmuseum för framtagande av vård- och underhållsplaner för Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.

Arbetet med att förvalta och förmedla världsarvet Skogskyrkogården bidrar till mål 11 i Agenda 2030 som innefattar att stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv.

Nämndmål: Kulturarvet på stadens begravningsplatser ska bevaras, vårdas och synliggöras

 Uppfylls helt

Beskrivning

En kulturhistorisk inventering av gravvårdar vid stadens begravningsplatser har genomförts och en bevarandeplan har tagits fram. En värdering av materialet med förslag till bevarandeplan kommer så småningom att överlämnas till Länsstyrelsen för ställningstagande. Renovering av gamla gravmonument, staket och gjutjärnsdetaljer sker framför allt vid Norra begravningsplatsen.

Vård- och underhållsplaner ska tas fram för samtliga begravningsplatser. Färdiga planer finns för Sandsborgskyrkogården, Galärvarvskyrkogården, Spånga kyrkogård, Hässelby begravningsplats, Brännkyrka kyrkogård och Västberga begravningsplats samt Bromma kyrkogård. Under året blir det aktuellt med att påbörja arbetet med en vård- och underhållsplan för Skogskyrkogården.

Samarbetet med Stockholms Stadsmuseum fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att muséet fortsätter att anordna visningsverksamhet, både vid världsarvet Skogskyrkogården och vid Norra begravningsplatsen.

Under 2021 kommer fortsatt bekämpning av almsjuka att prioriteras. Almsjukan har nu även drabbat Skogskyrkogården där almar i det stora entrélandskapet nu har insjuknat. Flera av almarna har visat symtom på almsjuka, även en alm i meditationslunden "Almhöjden" på Skogskyrkogården. Fler av almarna på Brännkyrka kyrkogård och Norra begravningsplatsen är också sedan tidigare hårt drabbade. Vaccinering prövas som metod för att förhindra spridning bland annat på almar på Norra begravningsplatsen och nu även på Skogskyrkogården. Ett fördjupat samarbete är önskvärt med stadens trädansvariga och Solna stad för att göra gemensamma insatser mot almsjukan och andra trädsvampdomar.

Allhelgonahelgen, Julafton, Mors och Fars dag är dagar där antalet besökare är stort på begravningsplatserna. Vid allhelgonahelgen beräknas ca 100 000 besökare vid begravningsplatserna och då planeras för sedvanliga aktiviteter med öppna kapell, musik i kapellen och personal på plats som kan svara på frågor och hjälpa anhöriga med att hitta graven.

Förväntat resultat

Ett vårdat, mer tillgängligt och mer attraktivt kulturarv.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

När det gäller firandet av Allhelgonahelgen kommer, på samma sätt som under 2020, vissa åtgärder att vidtas på främst Skogskyrkogården men även Norra begravningsplatsen för att minimera smittspridning. Detta kan även innebära ett lägre antal besökare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Framtagande av vård- och underhållsplaner	2016-01-01	2024-12-31	
 Föryngring av träd och annan vegetation	2016-01-01	2022-12-31	
 Projektering och renovering av krematoriekapellen på Skogskyrkogården	2018-01-01	2023-12-31	
 Restaurering av gravvårdar med kulturhistoriskt värde	2015-01-01	2025-12-31	
 Utredning av nytt staket samt renovering av grindar vid Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2021-12-31	
 Utredning renovering av grindar Skogskyrkogården	2020-01-01	2021-12-31	
 Workshop kring åtgärdsplan och ersättningsalternativ för almarna på Skogskyrkogården.	2020-01-01	2021-12-31	
 Återplantering av trädbestånd	2016-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Världsarvet Skogskyrkogårdens värden ska förvaltas och förmedlas

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skogskyrkogården är sedan 1994 uppsatt på Unesco:s lista över världsarv som ska skyddas, bevaras, levandegöras och överlämnas till kommande generationer. Dess unika status och kulturmiljö förvaltas utifrån en framtagen förvaltningsplan.

Världsarvsrådet består av representanter från kyrkogårdsförvaltningen, länsstyrelsen, Stockholms stadsmuseum samt stadsträdgårdsmästaren och stadsarkitekten. Under 2021 ska världsarvsrådet ta ställning till hur den nationella världsarvsstrategin ska implementeras.

Världsarvet bidrar i hög grad till besöksnäringen i Stockholm. Att Stockholmare känner till "sitt" världsarv är en viktig del i Unesco:s strävanden att medvetandegöra världsarven -både ur ett lokalt och globalt perspektiv. Ett barn- och ungdomsperspektiv ska också finnas. Stockholms stadsmuseum sköter visningsverksamheten vid Skogskyrkogården på uppdrag av kyrkogårdsnämnden. Särskilda barnvisningar erbjuds till skolorna.

Världsarvet Skogskyrkogården är tillgängligt för besökare genom allmänna och bokningsbara visningar och ett säsonsöppet Visitors Center. Hemsidan www.skogskyrkogarden.stockholm.se stödjer besökare och intresserade innan, under och efter besöket. Den hjälper till vidare kunskap och erbjuder kartguider på åtta språk. Audioguider har tagits fram för att förbättra tillgängligheten och kunskapen om världsarvet.

Förväntat resultat

Ökad medvetenhet om världsarvet och dess värden. Ett tillgängligt och uthålligt besöksmål i Stockholm.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och en indikator prognostiseras att nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2020	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel Stockholmare som känner till att Skogskyrkogården är ett världsarv				60 %		61 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera ett program för hållbar turism i samverkan med Stockholms Stadsmuseum	2019-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla indikatorer för världsarvet Skogskyrkogården.	2019-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön. De ska vara värdiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren.

Nämndens verksamheter anpassas för en hållbar resursanvändning. Endast biogas används för driften av krematorierna. Metallrester efter kremation återvinns. Åtgärder genomförs och förbereds för att ytterligare minska koldioxidutsläppen.

Beroende på den torra sommaren har behovet av bevattning varit högt. Efter en regnig och kylig vår kom värmen. Befintliga bevattningsanläggningar räckte inte till vilket lett till en del synpunkter och klagomål. Den upphandlade leverantören av utplanteringsväxter har haft svårt att leverera växter till en bra kvalitet.

Ett nytt avfallsortningskoncept för källsortering samt system för insamling av elektronikavfall (exempelvis batteriljus från gravar) är framtaget. I den takt servicestationerna på begravningsplatserna renoveras kommer det nya systemet att införas på dessa.

På grund av pandemin har utbildningsinsatser kring biotopvärden varit få. En översyn görs på platserna vilka åtgärder som är möjliga att genomföra för att främja den biologiska mångfalden. Fokus ligger i år på Strandkyrkogården där åtgärder ska läggas in i skötselplanen i samband med att en ny upphandling av driftsentreprenör genomförs inför år 2022.

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att följa Stockholms stad miljöprogram och kontinuerligt arbeta med klimat- och miljöåtgärder i verksamheterna i syfte att bidra till en hållbar utveckling och till att uppfylla målen i Agenda 2030. Detta görs bland annat genom att arbeta med resurseffektiv avfallshantering, minska energiförbrukningen, stärka den biologiska mångfalden och öka de ekologiska värdena.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  El- och värmeproduktion baserad på solenergi				21,8 MWh		25 MWh	4 560 MWh	2021
  Minskning av CO ₂ e till 2023						31	Tas fram av nämnd/ bolagss tyrelse	2021
Analys								
Utsläppsbeding 2020-2023 enligt Klimathandlingsplanen. Indikatorn är för perioden 2020-2023 och ska inte periodiseras årsvis. Det totala betinget fram till 2023 anges som målvärde.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter				6,2 GWh		6,2 GWh	1945 GWh	2021
Analys								
Årsmålet justerades i tertialrapport 1 från 3 GWh till 6,2 GWh. Det tidigare satta årsmålet innehöll endast fastighetsenergi. I det nya årsmålet ingår även biobränsle till krematorierna.								

Nämndmål: Nämnden bidrar till att skapa en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att minska koldioxidutsläpp genom att bland annat ha en krematorieverksamhet som helt drivs av biogas. Överskottsvärme från driften kan tas om hand för att värma ceremonilokaler och krematorierna. Därutöver arbetar nämnden med att ersätta oljepumpar med värmepumpar, förbättra isoleringen i byggnader, att använda mer elektriska maskiner för skötsel mm. Nämnden avser att under året ta fram uppföljningsbar statistik för nämndens koldioxidutsläpp.

Förvaltningen använder inga kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel vid grönskötseln av begravningsplatserna. Komposteringsanläggningar finns på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen där trädgårdsavfall omvandlas till trädgårdsjord. Övriga kyrkogårdar lämnar trädgårdsavfall till externa komposteringsanläggningar.

Energieffektiviseringar sker genom konvertering av eluppvärmda byggnader samt utbyte av belysningsarmaturer. En uppföljning av vattenanvändningen och trimning av bevattningsanläggningarna kan bli aktuellt under året.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp, effektiv energianvändning, ökad återvinning, minskning av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och tre av fyra indikatorer prognostiseras att nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel biobränsle i stadens krematorier				100 %		100 %		2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel återvunnen metall efter kremation				100		100		2021
Minskning ton CO2e till år 2023						31		2021
Vattenförbrukning (bevattning och fastigheter)				276 857		230 000		2021
Analys								
Beroende på den torra sommaren har behovet av bevattning varit högt. Förvaltningen bedömer därför att årsmålet för vattenförbrukningen inte kommer att uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Avveckling av oljeeldade värmepannor	2020-04-21	2023-09-30	
Införande av nytt avfallssorteringskoncept	2015-01-01	2021-12-31	
Medverka i stadens arbete med utveckling av biokol	2017-04-13	2021-12-31	
Utbyte till LED ljuskällor inomhus och utomhus	2015-01-01	2021-12-31	
Utveckla system för insamling av elektronikavfall	2017-04-13	2021-12-31	

Nämndmål: Stadens begravningsplatser är vackra och rofyllda kulturmiljöer med höga naturvärden.

Uppfylles helt

Beskrivning

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön. De är värdiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren. Under året fortsätter arbetet med att ta fram vård- och underhållsplaner som också inkluderar de gröna kulturvärdena.

Under 2021 kommer särskilt fokus läggas på det Globala Agenda 2030-målet som handlar om "Liv på land", det vill säga om den biologiska mångfalden. Utbildningsinsatser kring biotopvärden ska genomföras och aktualisering av skötselplanerna kan bli aktuellt.

Förväntat resultat

Begravningsplatserna är uppskattade besöksmål. Den biologiska mångfalden ska öka. Bullret ska minska.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorn prognostiseras att nås och att aktiviteten kommer att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som rofyllda				80		81		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsinsatser och skötselplaner för att öka biologisk mångfald	2020-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de två mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden bidrar till att nå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Den ekonomiska prognosen mot årsslut redovisar ett nollresultat vad gäller driftsbudgeten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			93,7 %		100 %	100 %	Tertial 2 2021
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			93,7 %		100 %	100 %	Tertial 2 2021
  Nämndens prognossäkerhet T2				-2 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kyrkogårdsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen utreda begravningsavgiftens framtidanivå utifrån nämndens kostnader och behov	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamhet ska präglas av god budgethållning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningsledningen följer upp ekonomin månadsvis. Särskilt fokus är på kostnader för underhållsåtgärder, uppföljning av investeringsbudgeten samt erhållna intäkter.

I samband med tertialrapport 2 sker också uppföljning av verksamhet och ekonomi med förvaltningschefen.

Förväntat resultat

Effektivitet och transparens. Chefer och medarbetare ska ha god kunskap om hur budgeten fördelas och följs upp. Beredskap ska finnas för justeringar under året. Prognossäkerheten ska vara god.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Sjukfrånvaron har trots den rådande pandemin varit låg. Förvaltningen har vidtagit åtgärder och restriktioner för att undvika smittspridning på arbetsplatsen. De som kunnat arbeta hemifrån har gjort det.

Svarsfrekvensen i årets medarbetarenkät ökade till 83 procent från förra årets 71 procent. Förvaltningen gjorde en särskild satsning för att fler medarbetare skulle svara på enkäten. AMI (aktivt medskapandeindex) är ett index som består av tre områden: Motivation, Ledarskap och Styrning. Årets utfall har ökat med en procentenhet sedan förra året. Ledningsgruppen har påbörjat analysarbetet och respektive avdelning och enhet kommer att under hösten fortsätta arbeta med resultatet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Aktivt Medskapandeindex	78	79	76	77		78	82	2021
Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		100 %	90%	2021
Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				67 %		50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2021
Index Bra arbetsgivare	78			77		77	84	2021
Sjukfrånvaro	5,1 %	4,3 %	5,9 %	5,5 %	5,5 %	5,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2021
Analys Sjukfrånvaron är, liksom tidigare år, högre hos kvinnor än män inom förvaltningen. Detta speglar situationen inom hela staden. Förvaltningen kommer under hösten att se över sjukfrånvaron hos kvinnor.								
Sjukfrånvaro dag 1-14	2,7 %	2,6 %	2,7 %	2,9 %	2,8 %	2,8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2021

Nämndmål: Kyrkogårdsnämnden ska vara en bra arbetsgivare

Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen har ca 100 tillsvidareanställningar och 150 säsongsanställda kyrkogårdsarbetare. Alla medarbetare ska bidra till att skapa en bra arbetsplats som kännetecknas av hög kompetens, ett professionellt och etiskt förhållningssätt, delaktighet och ansvarstagande, hög trivsel, ett öppet och bra arbetsklimat och låg sjukfrånvaro.

Förvaltningen prioriterar en god arbetsmiljö och regelbundna utbildningsinsatser inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Medarbetare och chefer erbjuds löpande kompetensutveckling utifrån behov och individuella kompetensutvecklingsplaner. Alla medarbetare erbjuds en friskvårdssubvention samt en friskvårdstimme per vecka.

Tillsammans ska vi ha ett helhetsperspektiv och en övergripande kännedom om förvaltningens olika delar. Det ska kännetecknas av att vi tar tillvara på och ser till att goda exempel sprids i organisationen, liksom att skapa goda förutsättningar för ett tydligt, närvarande och hållbart ledarskap då det utgör essensen för en god arbetsmiljö och ett bra arbetsklimat.

Förväntat resultat

En bra arbetsplats som kännetecknas av hög trivsel, låga sjuktal samt ett öppet och bra arbetsklimat.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Upprustning av personallokaler vid kvarter 15 C på Norra begravningsplatsen	2019-01-01	2021-12-31	
 Upprustning av verksamhetslokaler vid kvarter 21, Skogskyrkogården.	2019-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Medarbetare och chefer ska ha rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ge ett värdigt bemötande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Etiska aspekter ska ständigt vara närvarande i det dagliga arbetet och ska följas upp vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal.

Förvaltningen följer också rekommendationer i dokumenten "Etiska riktlinjer vid gravgrävning" och "Risker och etiska aspekter vid gravgrävning" från Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Medarbetarnas kompetensutveckling och individuella kompetensutvecklingsplaner följs upp vid medarbetarsamtalen. Varje enhet och avdelning gör uppföljningar av kompetensutvecklingsbehoven på en mer övergripande nivå.

Förväntat resultat

Kompetenta medarbetare, nöjda kunder och besökare

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Driftbudget	Budget 2021	Prognos 2021
Kostnader	Mkr	Mkr
Förvaltningschef, nämnd och stab	10,0	8,0
Begravnings- och serviceavdelningen	100,5	98,6
Tekniska avdelningen	44,2	57,1
Administrativa avdelningen	30,5	27,1
Kapitalkostnader	34,9	34,2
Summa kostnader	220,1	225,0
Intäkter		
Avgifter	15,0	14,4
Fonduttag	10,0	11,0
Övrigt	11,5	16,0
Summa intäkter	36,5	41,4
Netto	183,6	183,6

Förvaltningen prognostiserar ett balanserat resultat. På grund av den pågående pandemin har vissa rekryteringar dragit ut på tiden och vissa planerade aktiviteter har fått skjutas på framtiden, varför vissa konton redovisar ett överskott.

Investeringar

Investering	Budget 2021	Prognos 2021
Järva begravningsplats	80,0	100,0
Ceremonibyggnad Strandkyrkogården	2,0	2,0
Ekonomibyggnad 15c	20,0	15,0
Övrigt	30,0	23,2
Klimatinvesteringar	14,2	12,7
Summa	146,2	152,9

Järvaprojektet

Från årsskiftet 2021 pågår projektet med full kraft. I tertialrapport 2 redovisas en prognos mot projektslut år 2024 om 357 mnkr, vilket följer fullmäktiges beslut från 2019. Prognosen för 2021 är 100 mnkr. Skillnaden mot den i tertialrapport 1 redovisade prognosen om 115 mnkr beror på tidsmässiga förskjutningar av kostnadsutfall för entreprenad E 1.

Övriga investeringar

I slutet av sommaren blev uppbyggnaden av ekonomibyggnaden 15c efter branden klar. Prognosen för uppbyggnaden bygger på att förvaltningen ska få ut en del av kostnaden via försäkringsbolaget. Detaljplanen för Strandkyrkogården förväntas bli klar till hösten. Övriga

projekt går i stort sett enligt plan dock ej nytt gravkvarter och entré på Strandkyrkogården samt nytt materialgårdstak på Råcksta begravningsplats.

Intern kontroll

I tertialrapport 2 ska nämnden delrapportera hur det interna kontrollarbetet har fortlöpt hittills under året med fokus på väsentliga avvikelser och åtgärder som har vidtagits för att hantera avvikelserna

En avstämning av den interna kontrollen har genomförts i förvaltningens riskgrupp. För att förvaltningen bättre ska ha kontroll på direktupphandlingar har gällande rutin setts över och justerats. Målsättningen på sikt är att alla direktupphandlingar ska genomföras i stadens system för upphandling.

Samtliga chefer inom kyrkogårdsförvaltningen genomförde under våren en stadsövergripande utbildning för projektmodeller. Ett syfte med utbildningen var att klargöra roller och ansvarsområden i en projektorganisation och att tillhandahålla dokumentmallar för planering och kontinuerlig uppföljning.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Stockholms stad ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030 som innehåller 17 globala mål för en hållbar utveckling. Genom att agera lokalt tar staden ansvar för och bidrar till att förbättra förutsättningarna för global hållbar utveckling. Agendan är global, men det är på den lokala nivån som stora delar av åtagandena och arbetet med målen omsätts i praktiken. Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i sin ordinarie verksamhet genom exempelvis samverkan, trygghetsarbete, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och äldre samt klimat- och miljöarbete.

Kyrkogårdsförvaltningen bidrar till arbetet för genomförande av hållbarhetsmålen bland annat genom att säkerställa att begravningsverksamheten inkluderar alla trosbekännelsers och därigenom även de nationella minoriteternas möjlighet att följa religiösa riter och sedvänjor. Förvaltningens arbete bidrar till mål 10 om minskad ojämlikhet även genom att förvaltningens medarbetare har ett inkluderande förhållningssätt. Detta gäller såväl i kundtjänsten som vid ceremonier där ett jämställt och hbtq-säktrat möte ges i alla kontakter. Särskild respekt för barns rättigheter visas vid begravingar som rör minderåriga. Genom ett framåtriktat arbete bidrar nämnden till de strategiska målen kring ökad tillgänglighet för personer med funktionsvariationer.

Under året läggs även fokus på mål 15 som handlar om "liv på land", det vill säga om den biologiska mångfalden. Begravningsplatserna har ofta ett rikt växt- och djurliv med höga biotopvärden. Det har tidigare genomförts biotopinventeringar av begravningsplatserna och det har tagits fram skötselplaner i anslutning till inventeringarna.

Förvaltningen bidrar till mål 9 om miljövänlig teknik, effektiv och jämlik resursanvändning genom att välja de tekniska lösningar som ger minsta klimatavtryck i längden.

Genom att fortsätta arbetet med att kartlägga och analysera på vilka sätt verksamheterna idag bidrar till arbetet med Agenda 2030 kommer förvaltningen kunna identifiera vilka ytterligare åtgärder eller aktiviteter som behövs för att bidra till att uppfylla målen.

Jämställdhet

Förvaltningen integrerar jämställdhetsarbetet med arbetet inom Agenda 2030. Förvaltningen fortsätter utveckling av arbetet med att analysera könsuppdelade resultat och vidta åtgärder om omotiverade skillnader mellan könen identifieras. För att stärka medarbetarnas kompetens i jämställdhetsarbetet har de möjlighet att genomföra stadens webbutbildning "Jämställdhet i Stockholms stad" på stadens utbildningsplattform. Jämställdhetsanalyser görs i tjänsteutlåtanden där det bedöms vara relevant.

Barns rättigheter

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att bland annat ta hänsyn till barn vid begravningar och ceremonier.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningens arbete med att möta nationella minoriteter vad gäller önskemål om begravningar och ceremonier kopplas till mål 10 om minskad ojämlikhet.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

De ekonomiska konsekvenserna för kyrkogårdsförvaltningen på grund av pandemin är att betrakta som små och därför inte verksamhetspåverkande.

En krisledningsplan togs fram i början av april 2020. Inledningsvis var det stor efterfrågan på jordbegravningar och då specifikt på Strandkyrkogården och Spånga kyrkogård. Från slutet av maj 2020 har efterfrågan legat på normala nivåer. Detta gäller fortsatt under 2021.

Nämndens kylrum var, när belastningen var som störst, i första hand förbehållna kistlagda stoft för boende i Stockholm i avvaktan på kremering, ceremoni och jordbegravning. Planering finns alltså för extra kylrumskapacitet om nödvändigt.

Förvaltningen har en fortsatt aktiv samverkan med andra aktörer som sjukvården, begravningsentreprenörer och trossamfund. Samverkan syftar till att hålla en intakt beredskap att snabbt kunna agera samfällt och effektivt.

Ceremonier med urna har blivit mer vanligt. Utomhusceremonier och där avsked skett samtidigt som gravsättningen har också efterfrågats. Fortfarande är efterfrågan på urngravsättningar och gravsättning vid askgravplats stor, framförallt vid Skogskyrkogården. Inga av de bedömda riskerna har fallit ut.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Svante Borg, Förvaltningschef	2021-09-13